

ЧУРАПЧЫ
ОРОНУОНУН
КАБЫАТА

№ 99 (7484) * 1993 сэл. Атырдыах ыһын 21 күнэ. Суббота * Сылната 1 солк. 50 харчы

A black and white photograph of a rural landscape. In the foreground, there is a field with several large, round haystacks. A fence line runs across the middle ground. In the background, there is a low, dark hill or ridge under a light sky.

Т. Кардашевский фотота.

Үгүйс хайгаайг устгаж

Төһө да курааннаабыт иһин, тэрээһинигэ сүүйтэрин суох буолбатах. Ол курдук, миһэстэ от суо-бун билэ-көрө сылдан дойдуга бвар эвендары маршруттарын ситэртэрэ-охсон атын сиэһэргэ та-

Тэрээһинэ,

РИТА—ССТА фотота

ОБОНУ ИИТНИ

Комиссия сүүрэнгээ об-
ществда кутталдаах дьа-
лшыны онорбут 14-тэрингэр
суол быраабылатын нэ-
лэт 16-ларыгар дээрн
савстаах, уорбут, кулүгээн-
нэбэт ошолор дьадала-
ры көрөр. Урэхтэн,
үлэттэн аңаастананаччы-
лары эмнэ көрүүн сөл.
14—18 савстаах ошолорго
хотуобунай дьаала тэрл-
либэт түбэлтэтингар кини-
лэр онорбут буруйдарын
нэһиһиһа көрөр. Комиссия
сүрхүү онорбут ошол об-

Былларыны комиссия
анал бөсхөлөмнүт үлэни-
тэ суох буолан дымала-
лар ситэ көрүлүүбөтөх-
төрэ. Быйыл ол дымалла-
ры оҕоһуллубут бууруйдар
миэртэ суох хаалбатта-
рыл миннитэн бэри көрү-
лүүнүлэр. Оҕоһуллубут
дымалалартан көстөрүнөн,
сҕолор үксүтөр мада-
һыһыттан, ыаллар дьыэ-
лэриттэн мал-сал, харчы
уоруутун таһаарыһыттар.
Үөрөнөөччүлэр, бол дьы-
тар, учууталларын суум-
катыттан харчы уораллар.
Ол уорбут харчыларынан
ивачка, шоколад, сөк
атыһаһаллар, остоло-
буойга аһыһаллар. Ону
сэргэ оҕуһаларга, ор-
дук оройуон киһигэр,
үөрөнөөччүлэр бэйэ-бэйэ-
лэрин хаһаһаллар. Улахан
нылаас уолаттара кыралар-
тан куус өттүнэн күбэ

Бүггүйн огорууны утары үдэлэр тэртэлэлэринэн, общественноһынан ыһыллар курдуктар эрэри, бэрээдэг кэнин түбэлтэ тодо эр аччаабат. Маныаха есө тугу ғынаахха сөбүй? Ыдиги тугу тумнабыт эбэтэр сыһабыт? Одолор, төрөһүттэр, бэйэит санаабытын хаһыат көнгө үдлэстэргитигэр баһарабыт.

Елена ДЕДЮКИНА.

Россия саллаыта Абхазияга Гудаута куорат аэропортуна хырыстабыллыгыр

РИТА—ССТА фотота.

Куоласпын холбуубун

Тимир суолу Дьокуускайга абатыгыга ангардас тизир ылыгы уурага 3 миллиард 136 мөлүйүөн солкуобай эрэ биллэрини специлистар ааган таһаараллар. Ол тизир суол тутууга ылыгы уурууна мунгурданмаг, итинтэн ураты атын үлэлэрэ босхо онгоһулубата чалчы. Оччоо хас да миллиард солкуобай эбиллэригэр тийэр. Ону барытын республиканын бюджетта уйбата биллэр. Тимир суол салгы тугуулан Дьокуускайга кэлинтигэр сааа ыччаттарыныттыны ыланнар, үлүкэ-аска тивинилэллэрэ сарбах. Тимир суол тутуугутар көрүдлэр үбүһү, хамнас харчытын туора дойдү доһоо сизе-

ААБАЛЧЫ
САНААТЫН ЭТЭР

Аны баар эрз барда
баайдаах, модун жүүс
тээх, үс саханы үтүмүн
сылларга алаалыт тагын
нарбыт үс уюстээх Өлүө-
нө эбэнкөбүт уруйла-
рин, үрүктэрин мастарын
таастарын ханни-
хини тизгэн илдээн эр-
гинэллэр?.. Ол айы
Өлүөнэ аар тайгата му-
раанахсыкка, хамчыры
раамайа төрөөбүт уйа-
тыттан таскилнэ, көмүс
хатырыктааба кэхтиа тур-
даба. Тимир суол туох-
да алдыатыта суох кэл-
бэтэ хайа-бадарар кийи-
сэ өйдөнөр. Ошон кини-
ни Дьоккуускайга дээрн
адалты саха омуту өрүт-
түбөт нэдээниэ тирдэ-
рин саныахха. Мин, алын
эңир олохтоого буолан
тураммын. Суотту-Халча-
бай таас чоҕо тимир
суолунан тизэллэрин, ол
былла кини оройуоннары
барыларын сүһүрдэ-
рин, адааһын утарыбын.

Өсөөгүйн тиймэр суол
Дьокүүскайга тийгэ кэл-
лэһинэ, сахалар олохто
ро төрдүтээн огдолуван
Бүлүү эгиринээри ыны
рык балаһыанньаны сон-
нууругар тийэр. Сах-
омук арыгылааһынтан эс-
тэр дьылжалаан эрэр
динбит. Оттон тиймэр суол-
кни оройуоннар хабыл

Ити сага икки куорат
олорор дьылларынгар саха
ураанхай чугаһаабаты
биллэр. Онон тимир суол
кылларина, саха кинигэ
иалла дьоннор көзүгүлэ-
ра, кулуттара буоларбыт,
курбутун өссө мта тар-
дынарбыт тиһир. Санаа-
тахха, олус ыраатан. Аны
Россия тимир суола, ни-
ны тимир гиһилигэ өйбү-
түү-санаабытын тизэр
букуйуура тирээтэрэ.
Онон тимир суолу Том-
монно тохтотору сөптөө-
дүнүн аабабын.

Үрдүнү Сабизат быһаарытынан тийир суол Алдаитан Дьокуускайга 2000 сылга тийбэн кэлэчтээх. Кини Саха сирин кири оройуоннарынан ааһан кийинэхэ, тулаһыр эйгэвэ, хамныыр харамайга улахан буортулаах содуллаах буолуога диибин. Кини оройуоннар олохтоохторо кэсэһэбитин быһаарар бу бопһуруоһу дьүүлэһингэ нөхтөөхтүк кыттаргыт мадалаах.

Василий ЛЫТНИН,
сэрин, үлэ ветерана.
Ималара.

КУРСКАЯ ТОБОИДООБУ КЫРГЫБЫ 50 СЫЛА ТУЛУУТУГАР

БИҮИГИТТЭН КИМНЭЭХ КЫТТЫБЫТТАРАЙ

Дойдуларыгар тыһынын эргэтигэр
Пахомов Василий Андреевич (Ытыааһа), Соловьев

Погов Гаврил Яковлевич (Соловьев), Софронов Николай Кирикович, Ефремов Петр Дмитриевич (одьудуннар) уонна мин төрдүөн 28-с гвардейской стрелковой дивизияда баар эбиһипит. Оччолорго бэйэ-бэйэбитин хантан билсэнэхпигий. Ити ауттатаалаа быт дьонуун уонна Лыткин В. С. буоламмыт Харьковтан биир көстөөх Державин диэн куораты босхо сулуупут. Дивизиябыт Степной фронт 33-с армиятын иһигэр кирсээрэ. Старай Русса оройуонук устун ыһа мэлдьи сатыы аһааннан олох сэнналарэ күүстэрэ-иүдэхтэрэ эстибит дьону бастаан Воронеж, онтон Курсккай уобалаһыгар саас ыһа ыһын саҕаһынныта ылдьан холбообуттара. Курсккай тобойдоку сарын саҕалаһыар дээрэ Новий Оскол диэн сиртэ бэлэмнээн олорбуупут. От ыһа 12 күнүгэр 2-с эшелонка аһанан иһинки кириһчэ кирсэн сэрини саҕалаабыһпыт. Атырдыа ыһа 5 күнүгэр Белгородка ылсыбыһпыт. Ефремов Н. Д. Харьков куораты ылсаан баран, Орто Азияда офицердары бэлэмнээр өсхуолада аһаарыллыбыта. Кини билигин сардаас полковнигиэ. Дьонускайга олорор. Поко-

Бийнхэ билдэр дондуюонгартан көрдөххө, албыр киһи бу сэриннэргэ тыыннарын толук уурбуттар. Гоголев Василий Петрович (Кылааннаах) сэрин са- бааланнаадын күн өлбүт. От ыйын устатыгар өлбүт- тэр: Никитин Роман Андреевич (Хайаахсыт), Яд- рининский Григорий Васильевич (Одзулуун), Фи- липпов Егор Васильевич (Хоптово), Сивцев Писиф- Герасимович (Сылан), Ванн Петр Алексеевич (Ха- тылы), Пудов Дмитрий Павлович (Аччааар), Абра- мов Дмитрий Егорович, Аммосов Дмитрий Фомич (Болугулар).

Манай ахтайлыбыт дэнтөн ураты нимнээх эмэ
ессо да баар буолуохтарын сөп. Ол эрэри кинилэр
быһаарар догумун суогунаан суруйбатыбыт. Ону
дэи эбэтэр кинилэр аймахтара баар буолуохтарына
бигнэхэ биллэрэн чуолкайдаллара эссе ордун буо
лдох этэ.

Иван ПАВЛОВ,
сэргин кыттымынчаа.

МАХТАНАВЫТ

Сүөһү күүскэ махтанар ветеринарлар Варвара Египиллер, Мария Попова күн ахсын жарыта кэлэн буюбайдыттар. Сити операһы олукторго кыһаллыбыттар. Сити уолуускада сылдыар Дарина Сидумова көмөлөспүтэ. Билигин сүөһү бүт туруга туспал ээрэр. Дьон кыһалбатын махта чугастык ылынар үлэһиттэргэ махтадан улахан.

Софья ЕВГРАФОВА.

ҮӨРЭНЭ КЭЛИН!

Чурапчытаагы Д. П. Корнин аатынан республиканский спортивный орто интернат-оскуола 1993 — 1994 сс. үөрөх дьылыгар 6—10 кылаастарга маанын отделениеларга үөрэнээччилэри ыгыраар:

- көнүл тустуу;
- ох саанал ытык;
- чөрчөк атлетика (сүүрүүтэ);
- нуучча уонна аан дойду дуобатыгар.

Оскуола гуманитарнай, биологическая, физико-математическая хайысхаларга дьиринтэн үөрэтэр.

Кинирээчилэр оскуола директорун аатыгар мааны донумуонары түһэрэллэр:

- үөрөннү туһунан личнай дьыала;
- доруобуйа туругун туһунан медицинский киниһек;
- дьэ кэргэнин туһу-

нан ысырааһына.

Оскуолада ылыллыбыт оҕолор толору государственной хааччылыыга олохтор, сыта инити дьыалаларга барар-талар проестара төлөнөр.

Үөрэх баладан ыйын 6 күнүттэн садаланар.

Оскуола аадырыһа 678700. Чурапчы сэл. ЧРСОНО. Тел. 21-360, 21-747.

Оскуола администрацията.

Эвэрдэлиибит!

Күндүтүк салгыар учууталбытын Мария Михайловна ФЕДОСКЕВАНУННУНУ үөрэтүрүтүгү туйгуна буюлуксунаан итинни, истинни эвэрдэлиибит. Ба-дарабыт инникитин даҕаны үүһүн иһэр көлүөһө билигин көрүүнү бизэр, итэр-үөрэтэр үлэһитиһини, доруобай, түс олоххор дьоллоох соргулаах буюлартар.

Дирингээди орто агрошкола 6 «а» кылаабын үөрэнээчилэрэ, кинилэр төрөлүттэрэ.

x x x

Дирингэ олохтор кэргэммин, адабытын, элбегин, убайбытын Михаил Николаевич СТАРОСТИНЫ 70 саасын туолбут үөрүүлээх күнүгүн истинни эвэрдэлиибит. Ба-дарабыт сэгин доруобуйаны, саа-дырарта салгыбаа, кырдыртан кыһаллыбаа билин үөрүүбүтүн үлэһэ уһунтай-уһуну дьоллоох олохторго.

Кэргэниг, оҕолорун, сиэнэрин, Абытайн бал-тын Райса, күтүөтүн Николай.

x x x

Тыныс убайбытын, аймакпын Диринг байуола-тын олохтоон Михаил Николаевич СТАРОСТИНЫ 70 саасын туолбут үөрүүлээх күнүгүн истинни эвэрдэлиибит. Кой-бараан дьэ кэргэниг дьолуна, сиэнэрин инникитерин арыаллаан кырдыар иһэр кыйдаан уһуну олохторго ба-дара-быт. Тумуу да кинирбэт туйгу доруобуйалан, саппа-дыртан көрбөт сардык санаалан.

Баатайыт балтын Мария Павловна, күтүөтүн Александр Иванович Протопоповтар, Чурапчыттан Галина, Владимир Кривошапкиннар.

ОРОЙУОН ТЭРИЛТЭЛЭРИН, КОЛЛЕКТИВНАЯ, ЧААБЫНАЯ, КОММЕРЧЕСКАЯ СТРУКТУРАЛАР ИСТИНЭРИНЭР

Оройуонаагы государственной социальной стра-ховой фондага илэн атырдык ыйын иннэн регис-трацияны бараргытыгар.

Аадырыһа, оройуон дьаһалтатын дьэһэ, 30 № дьох кабинет, тел. 21-621.

НЭЙЛИЭННЭ ИСТИНТИГЭР

Бу дьыл баладан ыйын 15 күнүттэн Алданга, Неронгига идьэргэ анаан Дьокуускайдагы Аһа-лык промышленноһы министрствотун тарйини-нэн миһтэбэ кэһэн байыларын транспортарынан тыһынаах сүөһүнү хомуйан туталлар. Төлөбүр — тутатына харчына эбэтэр көһөүүнэн.

Кин сүөһү тутарыан бадалаах, төбөтүнэн ахса-нык ыйан туран, тыа хаһаайыстыбатын управле-ниягар балларэргитигэр. Тел. 21-264, 21-175.

—Эйиһэ, дороччуок, инниттэн ордук куттаадаах кыыл суох!

БЭИЭБИТ СЭЛИЭННЭБИТ—БЭИЭБИТ ТУПСАРЫАХТААХПЫТ
СТАДИОММУТУН ХАРЫСТЫАБЫН

Бары дойдугарга ста-дион спортивной күрэх-тэһилэри ытар сири-нэн, онно дьон-сэргэ түм-сэи, күрэхтэһилэри кө-рөр киниһэринэн, арена-ларынан буюлар. Ону тэ-тэ стадионнарга улахан фестиаллары, концерта-ры бырааһынньыктары тарйиан ытталлар. Бийи-ги усулуобуйабытыгар—парната суох сирдэргэ—ыһахтар, оһуонайдар, үнүкүүлэр төриэллэр.

Биллэрин курдук, би-йиги стадионмут—тыа си-рин оройуонарыгар суох соҕотох стадион. Бийи-нин курдук анал онго-буулаах сүүрэр суолаах билигинтэ ханна да суох. Бытырыһын кини туту-луутугар оройуон, респу-блика правительствота көмөлөһөнөр үгүс үп-харчы ороскуоттаммыта. Тыа сириг IV спортив-най оһиһууларга үрдүк тарэһиннээхтик ытыл-лыбыттарын бары бил-бит. Кытыбыт спорт-сменнар, сылдыбыт ыл-дыттар, олохтоохтор са-га стадионтан улаханник астыммыттар.

Ол көмтөн ыла сыл эр-васта. Ити инн туттар тутуубутун, хомойуох инн, мөлхөтүк көрдү-бүт-харайдыбыт. Оһуо-ра хас да сиригэн ал-дытыллан араас техни-ка көнүл сылдыар, аһар, сүөһү-сылгы маччилэр сиригэр кубулуйда. Три-

Василий МАКАРОВ, стадион харабыла.

КӨМӨЛӨНҮН!

Дирингээди орто агро-школа начальная кылаас-тарын үөрэнэр көрүстара атырдык ыйын 10 күнүгөр биллибэт биричиннэттэн умайда. Оскуола тарил-дизиттэн муниципалубут оройуон бийр баай би-блиотеката, табырһа туох да орйонко күл-көмөр буюла.

МАХТАНАВЫН

Бийыл сайын сарала-ныта Дьокуускайга ко-мандировкага кинир сыл-дын докумуон утар суу-мабын сүтэрэн тахсы-тым, ол инитер водител-

ский правам баара. Сү-түкпүн көрдөөн сайын-быһа эрйидэммитин кини ону Оковешников Степан Петрович булан тиксэрэн үөртэ.

С. П. Оковешников би-

„СИР“ БААНЫН ПУУНА АҢЫЛЛАН ҮЛЭЛИИР

Чурапчы оройуонун рас-четной-налоговой инитер (РКН) «Сир» баанын пууна аһыллан үлэлиир. Пуун аһыллыбытын туһу-нан оройуон хаһаайтар биллэрин тахсан туар-эрэри, от үлэтин үгэнэ буюлан сорох тарилтэлэр салайааччылар уопус-када сыдыалларынан, ону сөччө билбэттар. Пуунга күннэтэ нэи-лиэниһэ араас арагыт-тан ыйытылар кинир тураллар. Олох манник-тар:

—Эйигиттэн сууда ылыахпытын сөп дуо?

—Нэиһиэниһэттэн хар-чыны быраһыанга ылан уурабыт дуо?

—Ваучер атылаһабыт дуо?

Ити ыйытылар бийиги пууммутугар сыһыана суохтар. «Сир» баанын пууна аһыллыбыт сыла-дан манник: сэттах тарилтэлэр төлөбүрдэрин (платажное поручение) анаммыт миһтэтигэр, тарилтэлэригэр компьютер-най сибээһинэн суһалык тиһэрди.

«Сир» баанын пуунугар кэһэн Дьокуускай куорат тарилтэлэригэр, Таатта, Мэҕэ-Ханалас, Алдан оро-йуоннарыгар поручение-бытын 1-3 хонук иннэн миһтэтигэр компьютер көмүө тиһэрдибит. Республика инитер баан өнө-түн инн ытар суумады-тытан 1 % -ын ылар,

оттон республика тас өт-түгэр—2% (10 мол. солк. суумада дьэр). 10 мол. солк. албах сууманы ы-тар буюллаххытына, баан өгөтө—1%. Эйиги пору-чениебыт 3-5 хонук ин-нэн кини куораттарга тиһэри хааччылабыт.

Поручениебытын ы-таргытыгар бийиһэ кэ-һэн дуоҕабар түһэсэбит, бөһөт уурдарыт уонна илин баттатабыт. Ханна ытыаххытын сөбүн чуол-кайдабыт. «Лоро» сөт-тарын испиниһин кэһэн көрүм. Бу Сибирдээди «Лоро» эргин бааныгар 74 баан уонна филиаллар инирэллэр. Саха Респу-бликагыгар Майада, Ытык Күөлгэ, Алданга уонна Чурапчыга аһыллан үлэ-лиллэр.

«Сир» бааныттан ылы-дыбыт сууда уонна кини сырыһыан төлөбүт баан өгөтө суох ытыл-лар Дьокуускайга суб-сэттах тарилтэлэр «Сир» баанынан Чурапчы пуу-нугар көһөтөрүөххүтүн сөп.

Тарилтэлэр салайааччы-лара, кылаабынай бухгал-тердар, поручениеларгыт суһалык аһахтарын бадарар буюллаххытына, «Сир» баанын пуунугар кэһин, билсин, ыттарын:

Бийиги телефоһмут: 21-567.

М. ПОПОВА, «Сир» баанын пуунун үлэһитэ.

СҮТҮКТЭННИМ

x x x

Атырдык ыйын 14 кү-нүгөр Чурапчы салиһы-нэтигэр десхоз контуора-тын инннээди уулуссага водителскай дастабы-рыһыһыны. «Урал» авто-машин тех-толунун тү-һэрэн кэһисиппин. Кин булбут маньада Чурапчы сэл. Петровскай уул. 6 №-гэр тиксэрэргитигэр көрдөһөбүн.

Андреев Парфен Анд-реевич аатыгар бөрлди-бит ВС-АВЭ сериялаах 573756 №-дээх 1992 жыл ыйын 12 күнүгөр ГАИ-нан бөрлдибит по-дотелскай дастабырыһы-һыны кини булбут Чурап-чы сэл. Колхозная уул. 2 №-гэр маньада тиксэ-рэгитигэр көрдөһөбүн. Тел. 21-778.

Учредители (соучредители) газеты «Сага олох» — Министерство печати и массовой информации Республики Саха (Якутия), Редакция, Местная администрация района, Районный Совет народных депутатов. Газета издается на якутском языке, выходит по вторникам, четвергам и субботам. Индекс газеты: 54967. Объем — 1 усл. печ. лист. Тираж — 3339.

Зарегистрирована Саха (Якутской) региональной инспекцией по защите свободы печати и массо-вой информации.

Редакторы солбуйааччы М. Н. СИДОРОВА.

НАШ АДРЕС: 678700, с. Чурапчы, ул. Карла Маркса, 26 «а». ТЕЛЕФОНЫ: редактор — 21-332, отделы — 21-265, общий — 21-505.